

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 1.04.19

**Inventaris van het archief van de
Nederlandse Bezittingen in Voor-Indië,
1703-1826**

Versie: 01-05-2021

W.J.M. Buch

Nationaal Archief, Den Haag 1936

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
A Residentie Bengalen.....	11
I Tot 1795.....	11
1 Resolutiën.....	11
2 Inkomende en Uitgaande Stukken.....	12
a In het algemeen.....	12
b Heeren XVII; Gouverneur-Generaal en Raden.....	12
c De Onderhorigheden (opperhoofdij Kassembazaar en residentie Patna)...	13
d Diversen.....	14
II 1818-1825.....	14
B Opperhoofdij Coromandel en Madura.....	15
1818-1825.....	16
I Verbaal van het Opperhoofd.....	16
II Inkomende en Uitgaande Stukken.....	17
1 Gouverneur-Generaal.....	17
2 De Onderhoorigheden (Residenties Palicol, Palikatte en Tutucorijn).....	18
III Instructies voor Ambtenaren.....	18
C Residentie Suratte.....	20
I Tot 1803.....	20
1 Resolutiën en dagregister.....	20
2 Inkomende en uitgaande stukken.....	21
II 1818-1826.....	22
(1) Inkomende en uitgaande stukken.....	22

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Nederlandse Bezittingen in Voor-Indië

Archiefbloknummer:

168

Omvang:

162 inventarisnummer(s); 3,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Residentie Bengalen

Opperhoofdij Coromandel

Residentie Surat

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Bevat fragmenten van archieven die bij de overdracht van Bengalen, Coromandel en Madura (India) en Surat aan de Engelsen in 1824 aan de Nederlanders werden toegewezen: van Bengalen resoluties en briefwisseling (ook van de onderhorige posten Kassembazaar en Patna); van Coromandel en Madura verbalen en briefwisseling (ook van de onderhorige posten Palicol, Paleacatte en Tutucorijn) en van Surat resoluties, dagregisters en briefwisseling.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Een klein aantal stukken van dit archief is in een slechte materiële staat, wat tot gevolg heeft dat het niet aangevraagd kan worden. Een opgave van de desbetreffende inventarisnummers op deze plaats is nagelaten, aangezien de materiële staat en de bijbehorende raadpleegmogelijkheden niet een permanente situatie vormen (restauratie, verfilming, etc.). Bij het aanvragen met de terminal krijgt u een mededeling ter zake.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Nederlandse Bezittingen in Voor-Indië, nummer toegang 1.04.19, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Nederlandse Bezittingen Voor-Indië, 1.04.19, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De gegevens voor deze tekst zijn vooral ontleend aan het artikel van Mr. R. Bijlsma in het *Nederlandsch Archievenblad*, No. 34, van 1931-1932: "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië".

Volgens artikel 8 van het tractaat van Londen van 17 Maart 1824 (het zoogenaamde Sumatra-tractaat) stond Nederland aan Engeland af al zijn etablissementen op het "Vasteland van Indië". Daar de bezittingen op de kust van Malabar reeds krachtens het Londensch tractaat van 13 Augustus 1814 aan Engeland waren gekomen, bestonden in 1824 deze etablissementen in Voor-Indië uit de factorijen in Bengalen, op de kust van Coromandel en Madura, te Suratte. Tot het verrichten van de overgave dezer gebieden benoemde de Hoge Regeering te Batavia den 6 Februari 1825 als commissarissen: den resident van Chinsurah in Bengalen, het opperhoofd van Sadras op de kust van Coromandel en den resident te Suratte. De instructies voor deze commissarissen bepaalden ten aanzien van de archieven dezer gebieden: "Hij is geautoriseerd van aan de Britsche gecommitteerden over te geven (voor den commissaris te Sadras is hier bijgevoegd: en op de onderscheiden kantoren te doen overgeven) alle archieven, plans, kaarten met al hetgeen tot de administratie behoort, met uitzondering echter van het secreet verbaal en archief en van zoodanige papieren, als noodig zijn tot de verantwoording van comptabele ambtenaren of tot de examinatie dier verantwoordingen, alle welke stukken herwaarts zullen worden opgezonden".

Het grootste gedeelte der archiefbescheiden ging dus over aan de Engelschen. Een summiere beschrijving hiervan vindt men in het gedrukte "Verslag van een onderzoek, in 1929-1930 op last van den Gouverneur-Generaal ingesteld" door Mr. J. van Kan, lid van den Raad van Nederlandsch-Indië en oud-hoogleraar te Batavia, getiteld "Compagniesbescheiden en aanverwante archivalia in Britsch-Indië en op Ceylon", te Batavia uitgegeven in 1931 (253 pp.).

De bescheiden, die krachtens de bepalingen der genoemde instructies aan de Nederlandsche autoriteiten bleven, werden naar Batavia gezonden, vanwaar zij in 1863, met andere bescheiden, naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage werden overgebracht. Bij deze laatste overbrenging was de oorspronkelijke opzet geweest, ten Rijksarchieve te deponeren het archief van de Nederlandsche factorij in Japan tot c.1842, hetwelk van Decima naar Batavia was getransporteerd. Op last van den Gouverneur-Generaal is men bij de uitvoering van dit voornemen echter verder gegaan. "Tevens heeft genoemde landvoogd het nuttig geacht aan de verlangde Japansche archieven toe te voegen al die oude documenten, welke in het archief ter Algemeene Secretarie aanwezig zijn en betrekking hebben op Formosa, China, Bengalen, Coromandel, Malabar, Ceilon, Perzië en de Kaap de Goede Hoop".¹

1 *De gestie van Dr. R.C. Bakhuizen van den Brink als archivaris des Rijks, 1854-1865, hoofdzakelijk uit zijne ambtelijke correspondentie toegelicht* door Mr. R. Fruin, 's-Gravenhage, 1926, p. 219.

Op het Rijksarchief te 's-Gravenhage werd deze archiefmassa door den adjunct-archivaris Mr. Heeres in 1888 onderzocht ² en in 1893 voorloopig beschreven ³, ingedeeld volgens de bezittingen, waarop de stukken betrekking hebben. Deze ordening, hoewel voorziende in een practische behoefte, voldeed evenwel niet aan de eischen der archivistiek, zooals deze zich sindsdien ontwikkeld heeft. Dit gaf den Algemeenen Rijksarchivaris Mr. R. Bijlsma aanleiding, in 1935 aan ondergeteekende de definitieve ordening en inventarisatie op te dragen.

Deze taak bestond allereerst in het splitsen van bedoelde archiefmassa in: "Bescheiden uit het archief der Hooge Regeering te Batavia", "Archief der Nederlandsche factorijen in China" en "Aan Nederland gebleven bescheiden uit de archieven der bij het tractaat van Londen van 17 Maart 1824 aan Engeland afgestane Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië", welke laatstgenoemde stukken, kortweg "Bescheiden der voormalige Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië", beschreven zijn in de navolgende inventaris.

Het viel soms moeilijk bij de splitsing der archiefmassa te beslissen, welke stukken waren aan te merken als bescheiden uit het archief der Hooge Regeering te Batavia of als restanten van de archieven der voormalige Nederlandsche bezittingen in Voor-Indië. Voor Coromandel en Suratte was er evenwel aanknooping bij de lijsten, opgemaakt bij de overdracht dezer bezittingen in 1825 aan de Engelschen, waarop de aan Nederland blijvende bescheiden vermeld staan. ⁴ Voor het overige beslisten de aard der stukken benevens teekens en merken op de omslagen.

Nadat aldus de restanten der archieven in Voor-Indië gereconstrueerd waren, werden de hiertoe behorende bescheiden systematisch geordend en van een doorlopende nummering voorzien.

In de onderstaande inventaris worden derhalve beschreven de restanten van drie archieven: dat van de residentie Bengalen, dat van de opperhoofdij Coromandel en Madura, dat van de residentie Suratte. ⁵ Aan elk dezer archiefrestanten-inventarissen gaat vooraf een "Inleiding" ter bespreking van datgene, wat op het respectieve archiefrestant afzonderlijk betrekking heeft.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is bij Koninklijk Besluit of ministeriële beschikking overgebracht.

² *Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven*, 1888, p. 11.

³ *Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven*, 1893, p. 7.

⁴ Nader te bespreken in de speciale "Inleidingen" tot de inventaris van de archieven der respectieve bezittingen.

⁵ "Residentie" en opperhoofdij" waren de titels dezer gebieden bij de overdracht aan Engeland in 1825.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A RESIDENTIE BENGALEN

De Compagniesfactorijen van de directie Bengalen, met als hoofdplaats Hoogly, kwamen in 1795 in handen der Engelschen, werden in 1818, krachtens het Londensch tractaat van 13 Augustus 1814, aan Nederland teruggegeven, om in 1825, volgens het tractaat van Londen van 17 Maart 1824, wederom aan Engeland te worden afgestaan. Deze wisseling van gezagdragers weerspiegelt zich in den aard der stukken uit het archief van de bezittingen in Bengalen, die op het Algemeen Rijksarchief bewaard worden.⁶

Zooals uit onderstaande inventaris blijkt, loopen de bescheiden uit het archief van de directie Bengalen tot 1795; dan is er een leemte over de jaren 1795-1818 (de tijd van het Engelsch tusschenbestuur), terwijl dan de bescheiden uit het archief van de in 1818 opgerichte residentie Bengalen (met als hoofdplaats Chinsurah) doorloopen tot den difinitieven afstand aan Engeland in 1825. De overgave van Bengalen aan de Engelschen op 7 Mei 1825 geschiedde - bij afwezigheid van den resident D.A. Overbeek, die tot Nederlandsch Commissaris voor de overgave was benoemd, - door den waarnemenden resident Bouman. Enkele dagen later gaf deze last aan enkele ambtenaren om de onderhoorige bezittingen in Bengalen over te geven.

Midden Juli 1825 werd het archief te Chinsurah geïnventariseerd en in handen der Britsche commissarissen gesteld; de (thans te Calcutta berustende) inventaris draagt tot titel: "Register of Dutch records in charge of the registrar and secretary received the 13th, 14th, 15th and 16th of July 1825".⁷

Het duurde tot Juni 1826, voordat de secrete papieren aan de Nederlandsche partij terugkwamen. Krachtens een "Order of the government" nam P.J.C. Overbeek, de gewezen secretaris van den Raad van Politie te Chinsurah, in ontvangst de secrete papieren en hetgeen met deze tezamen in een kast op het kantoor der gezworen klerken werd aangetroffen. Behoudens enkele uitzonderingen zijn deze papieren door Overbeek naar Batavia opgezonden, vanwaar zij in 1863 naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage zijn getransporteerd.⁸ Uit de archieven der onderhoorigheden (Bellasoor, Patna, Fulta, Calcapoor, Dacca en Kassembazaar) zijn ons geen stukken bewaard gebleven; doch wel de briefwisseling met de kantoren Kassembazaar en Patna, die in het archief der voormalige hoofdplaats Hoogly berustte.

I TOT 1795

1 RESOLUTIËN

1	Secrete resoluties van Directeur en Raad van Politie
1757 april 8 - september 20	1 omslag
2-16	Minuut-secrete resoluties van Directeur en Raad van Politie
1761-1795	15 banden

6 Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het *Nederlandsch Archievenblad* 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië*, 1901, pass.

7 Verslag Van Kan, p. 22.

8 Zie de "Algemeene inleiding".

2	1761 januari 1 - december 29
3	1764 februari 27 - 1766 december 31
4	1767 januari 3 - december 31
5	1768 januari 21 - 1770 december 31
6	1772 januari 11 - december 8
7	1773 februari 12 - 1774 oktober 17
8	1775 januari 17 - 1776 november 29
9	1777 januari 20 - 1779 december 31
10	1780 januari 26 - 1781 juni 8
11	1784 juli 7 - 1785 december 27
12	1787 januari 12 - december 29
13	1788 januari 8 - december 23
14	1789 februari 14 - december 31
15	1790 januari 26 - 1794 november 15
16	1795 januari 16 - juni 3

2 INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN

A IN HET ALGEMEEN

17	Secrete inkomende en kopie-secrete uitgaande stukken 1757	1 pak
18-36	Minuut-secrete en -aparte uitgaande missiven. 1703-1730, 1760-1794	19 banden
18	1703 december 15 - 1715 oktober 29	
19	1728 januari 31 - 1729 december 20	
20	1730 januari 3 - december 19	
21	1760 oktober 16 - 1763 december 29	
22	1761 januari 18 - 1762 december 17	
23	1763 februari 15 - december 11	
24	1766 januari 11 - 1767 oktober 21	
25	1768 januari 4 - december 27	
26	1769 januari 17 - december 15	
27	1771 januari 12 - december 10	
28	1776 januari 12 - 1777 december 8	
29	1778 januari 27 - 1779 december 31	
30	1780 januari 31 - 1781 februari 21	
31	1784 oktober 9 - 1785 december 15	
32	1786 februari 18 - december 30	
33	1787 jan 24 - december 30	
34	1788 januari 14 - december 3	
35	1789 februari 14 - 1790 december 13	
36	1791 februari 15 - 1794 december 6	

B HEEREN XVII; GOUVERNEUR-GENERAAL EN RADEN

37	Stukken ingekomen van Heeren XVII; van Gouverneur-Generaal en Raden.
-----------	--

1787-1791 1 band

- 38-50** Secrete en aparte stukken ingekomen van Heeren XVII; van
Gouverneur-Generaal en Raden
1728-1790 13 banden
- 38** 1728-1730
39 1730-1731
40 1760-1763
41 1761-1762
42 1762-1763
43 1772
44 1773-1775
45 1777-1779
46 1780-1781
47 1781-1785
48 1787
49 1787-1788
50 1790

***C DE ONDERHORIGHEDEN (OPPERHOOFDIJ KASSEMBAZAAR
EN RESIDENTIE PATNA)***

- 51-53** Duplicaat- en copie-brieven, ingekomen van en uitgaande naar de
kantoren Kassembazaar en Patna.
1792-1794 3 banden
- 51** 1792
52 1792-1793
53 1794
- 54-55** Duplicaat- en copie-brieven, ingekomen van het kantoor
Kassembazaar
1790-1791 2 banden
- 54** 1790 februari 25 - 1791 maart 12
55 1791 maart 12 - december 16
- 56-57** Kopie-missieven uitgaande naar het kantoor Kassembazaar
1790-1792 2 banden
- 56** 1790 juni - december
57 1791-1792
- 58-59** Duplicaat- en copie-brieven ingekomen van het kantoor Patna.
1790-1792 2 banden
- 58** 1790-1791
59 1791-1792
- 60** Copie-missiven uitgaande naar het kantoor Patna.
1791-1792 1 band

D DIVERSEN

- 61-65** Brieven en copie-brieven, ingekomen van en uitgaande naar de kantoren van Coromandel, Malabar, Suratte, Ceilon en Malakka. 1789-1794 5 banden.
- 61** Inkomende en uitgaande brieven, 1789-1791
- 62** Uitgaande brieven, 1791
- 63** Inkomende en uitgaande brieven, 1791.
Hierbij een copie-brief uit Patria d.d. 28 oktober 1790.
- 64** Inkomende en uitgaande brieven, 1793
Hierbij een copie-brief uit het Kasteel " De Goede Hoop " d.d. 14 juli 1792.
- 65** Inkomende en uitgaande brieven, 1793-1794
- 66** Rapport van den koopman Ross aan den Directeur over zijn "opneem van alle lywaet-arrengs". Met copie-bijlagen 1767 december 26 1 band.

// 1818-1825

- 67-70** Resoluties van de Resident en Raad, met indices 1819-1822 4 banden
- 67** 1819 januari 2 - december 30
- 68** 1820 januari 1 - december 30
- 69** 1821 januari 1 - december 31
- 70** 1822 oktober 14 - december 31

B OPPERHOOFDIJ COROMANDEL EN MADURA

Uit het archief der voormalige Nederlandsche bezittingen op de kust van Coromandel en Madura bezitten wij slechts bescheiden uit de periode 1818-1825.⁹

Den 31 Maart 1818 was Sadras, hoofdplaats van de Nederlandsche bezittingen, door de Engelsche Overheden, die hier sinds 1795 het bewind gevoerd hadden, aan de Nederlanders teruggegeven. "Opperhoofd" over dit gebied werd F.C. Regel, hiertoe den 12 Februari 1818 benoemd.

Den 1 juni 1825 droeg Von Söhsten,, het toenmalige opperhoofd ter kust, Sadras en onderhoorigheden wederom aan de Engelschen over. Deze onderhoorigheden waren de kantoren Palikatte, Palicol, Jaggernaikpoeram en Tutucorijn, de posten Bimilipatnam en Porto Novo.

Dienzelfden dag werden, volgens daarvan opgemaakte lijsten¹⁰, in handen der Britsche gecommiteerden gesteld de archieven van de voormalige Nederlandsche O.I. Compagnie en die van de laatste administratie aldaar. De bescheiden, die aan het Nederlandsch bestuur bleven, staan vermeld op een "Lijst van zoodanige papieren en zegels etc. die naar Batavia gezonden worden". Deze lijst, den 15 september 1825 te Sadras opgemaakt, bevat stukken uit het tijdperk 1818-1825; verder zegels, stempels, cachetten, tsjappen, onder welke ook gebruikt ten tijde der O.I. Compagnie. De lijst is in 1863 mede uit Batavia naar het Rijksarchief te 's-Gravenhage gekomen¹¹, en leverde goeden dienst bij de thans ondernomen reconstructie van het archiefrestant van de Nederlandsche bezittingen ter kust van Coromandel en Madura. De nummers 71-122 en 125-136 uit onderstaande inventaris konden op grond van deze lijst tot dit archiefrestant worden teruggebracht. Uit de archieven der onderhoorigheden is ons niets bewaard gebleven, daarentegen wel briefwisseling van het opperhoofd met de onderhoorige residenties Palicol, Palikatte en Tutucorijn, die - mede op grond van genoemde lijst van 15 september 1825 - tot het archief van de hoofdsplaats Sadras gerekend worden.

Omtrent de overgave van de onderhoorigheden en hun archieven in 1825 aan de Engelschen laten wij eenige bijzonderheden volgen.

De resident te Palikatte zond bij brief van 2 juni 1825 aan den Commissaris bericht van de overgave der etablissementen en deelde daarbij mede, dat hij, na afgave van de archieven aan den Britschen gecommiteerde, de overige volgens lijst aan den Commissaris aanbood. De lijst bevindt zich als bijlage bij den brief; de opzending der stukken geschiedde met een geleidebrief, gedateerd 8 juni. De aan den Commissaris toegezonden bescheiden betreffen uitsluitend het tijdperk 1817-1825.

De resident te Palicol berichtte bij schrijven van 5 juni 1825 aan den Commissaris, dat hij alle boeken en papieren aan den Engelschen gecommiteerde zou overleveren, behalve kasboeken en rekeningen. Bij zijn brief van 9 juni voegde de resident een "List of records, books and papers in the Dutch language delivered tot the English Government", gedateerd Palicol 9 juni.

¹² Betreffende de opzending der kasboeken en rekeningen herhaalde hij nog eens bij zijn schrijven van 11 juni, dat hij deze binnen enkele dagen naar Sadras zou zenden.

In de brieven van den resident te Jaggernaikpoeram wordt eerst melding gemaakt van de bescheiden te Bimilipatam. De posthouder aldaar had den resident toegezonden alle de gouvernementspapieren sedert het jaar 1818,

9 Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het *Nederlandsch Archievenblad* 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië*, 1901, pass. Vgl. ook de "Algemeene inleiding".

10 Zie Verslag Van Kan, p. 16.

11 Kol. Arch. No. 11620 (Inventaris Heeres 40/1003m).

12 Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).

welke doorgestuurd zouden worden naar Sadras. ¹³ De posthouder had onder zijn berusting gehouden alle oude voormalige Compagniesboeken en -papieren, aangezien deze nog niet gerequireerd waren geworden door den Britschen commissaris.

De resident van Jaggernaikpoeram zond voorts bij zijn schrijven van 29 juni aan den Commissaris te Sadras twee opgaven van archiefbescheiden; de eene was een "Lijst van boeken en papieren van het Nederlandsche gouvernement, die overgegeven zijn geworden aan den Engelschen Commissaris met de overgave van deze plaats" en gedateerd 1 Juni 1825. ¹⁴

De lijst der papieren, onder verantwoording van den resident gebleven en ter opzending bestemd, werd door Commissaris Von Söhsten naar Jaggernaikpoeram teruggezonden. Op 15 Juli meldde de resident, dat hij volgens de veranderde lijst de boeken en papieren naar Sadras zou zenden; de lijst is in triplo aan den brief toegevoegd. Den volgenden dag werden de bescheiden afgezonden met een geleidebrief; de lijst bevat slechts stukken uit het tijdperk 1818-1825. ¹⁵

De overdracht der factorij te Porto Novo op 1 Juni 1825 werd bij brief van 7 Juni naar Sadras gemeld; van de archiefstukken vinden wij geen melding gemaakt. De overgave van Tutucorijn met onderhoorigheden, van de factorijen aan Caap Comorijn en te Kilkare met het Verschwatseiland had plaats 1, 7 en 11 Juni 1825 door den resident van Tutucorijn. Deze vroeg bij brief van 4 augustus aan den Commissaris te Sadras inlichtingen over de uitvoering der instructie ten aanzien der archieven, meldend dat er geen secreet verbaal te zijner residentie gehouden werd. De Commissaris gelastte de overgave der archieven aan den Britschen collector. Bij brief van 20 Augustus antwoordde de resident te Tutucorijn, dat de Britsche collector zich bereid had verklaard de archieven over te nemen, hetwelk onder kwitantie zou geschieden. ¹⁶

1818-1825

I VERBAAL VAN HET OPPERHOOFD

71-116

Minuut-verbaal van het Opperhoofd.
1818-1825

46 banden

71	1818 mei 19 - juni 29
72	1818 juli - 31
73	1818 augustus 30 - september 30
74	1818 december 1 - 31
75	1819 september 1 - 30
76	1820 juli 1 - 31
77	1820 augustus 1 - 31
78	1821 januari 1 - 31
79	1821 februari 2 - 27
80	1821 mei 1 - 31
81	1821 Juni 1 - 30
82	1821 augustus 1 - 31
83	1821 oktober 1 - 31
84	1822 januari 1 - 31
85	1822 februari 1 - 28
86	1822 maart 1 - 31

13 Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).

14 Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).

15 Kol. Arch. No. 11629 (Inventaris Heeres 40/1016r).

16 Verslag Van Kan, p. 22.

87	1822 april 1 - 30
88	1822 mei 1 - 31
89	1822 juni 2 - 30
90	1822 juli 1 - 30
91	1822 augustus 1 - 30
92	1822 september 1 - 30
93	1822 oktober 2 -31
94	1822 november 5 - 30
95	1822 december 1 - 31
96	1823 maart 2 -31
97	1823 april 1 - 29
98	1823 mei 1 - 31
99	1823 juni 1 -30
100	1823 juli 3 - 30
101	1823 augustus 1 - 31
102	1823 september 1 - 30
103	1823 oktober 2 - 31
104	1823 november 1 - 30
105	1823 december 1 - 31
106	1824 januari 1 - 31
107	1824 februari 1 - 29
108	1824 maart 1 - 31
109	1824 april 1 - 30
110	1824 juni 3 - 30
111	1824 juli 1 - 31
112	1824 augustus 1 - 31
113	1824 september 1 - 30
114	1824 december 1 - 31
115	1825 april 2 - 30
116	1825 mei 1 - 31

117-121	Inhoudstafel op het minuut-verbaal van het Opperhoofd. 1821-1825 april	5 banden
117	1821	
118	1822	
119	1823	
120	1824	
121	1825 januari - april	

II INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN

1 GOUVERNEUR-GENERAAL.

122	Besluiten en missiven	1 band
	Deels gedrukt	
	Extract-besluiten van den Gouverneur-Generaal aan het Opperhoofd. 1819-1824	

Minuut-missiven van het Opperhoofd aan den Gouverneur-Generaal. 1824

- 123-124** Copie-missiven aan den Gouverneur-Generaal. Met inhoudstafels
1818-1822 2 banden.
123 1818 september 17 - 1820 december 20
124 1821 januari 16 - 1822 december 31

**2 DE ONDERHOORIGHEDEN (RESIDENTIES PALICOL,
PALIKATTE EN TUTUCORIJN)**

- 125-126** Brieven ingekomen van de residentie Palicol. Met bijlagen
1825 2 banden.
125 1825 april
126 1825 mei
- 127** Duplicaat-brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met
copie-bijlagen
1821 februari 1 band.
- 128** Triplicaat-brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met copie-
bijlagen
1821 september 1 band
- 129** Brieven ingekomen van de residentie Palikatte. Met bijlagen
1825 mei. 1 band.
- 130-131** Duplicaat-brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met
copie-bijlagen
1819 2 banden.
130 1819 maart
131 1819 mei
- 132** Brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met bijlagen
1819 december 2 - 31 1 band
- 133-134** Duplicaat-brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met
copie-bijlagen
1823 2 banden
133 1823 juni
134 1823 juli
Ontbreekt
- 135** Triplicaat-brieven ingekomen van de residentie Tutucorijn. Met
copie-bijlagen
1823 juli 1 band

III INSTRUCTIES VOOR AMBTENAREN

- 136** Diverse instructies

1 band

Instructies van het Opperhoofd voor ambtenaren. 1822 mei 4 en 1824 januari 20.

Copie-instructies voor ambtenaren door de Commissie tot overname der voormalige Nederlandsche bezittingen op de kust van Coromandel en Madura van de Engelschen. 1818 maart 2 - mei 29

C RESIDENTIE SURATTE

De bescheiden uit de residentie Suratte, aanwezig op het Algemeen Rijksarchief, lopen tot 1803 en van 1818 - 1825, een getrouwe weerspiegeling van de wisseling van het gezag over deze oude Compagniesbezitting. ¹⁷

In 1795 ging Suratte over aan de Engelschen, toen dezen het op grond van de proclamatie van Kew van Prins Willem V opeischten. Bij de overgave werd bepaald, dat Suratte bij een "generalen vrede" aan de Nederlanders zou worden teruggegeven. Alle zaken gingen derhalve op denzelfden voet voort, zonder dat de Engelschen er zich mede inlieten.

Toen echter in 1803 de oorlog met Engeland wederom uitbrak, werden de Nederlandsche ambtenaren den 30 Augustus 1803 krijgsgevangen gemaakt en naar Bombay gevoerd. De Engelschen voerden nu het bewind over de factorij Suratte.

Den 20 November 1817 werd B.C. Verploegh door den Commissaris J.A. van Braam aangewezen om de factorij van de Engelschen over te nemen. Deze benoemde C.J.G. baron Albedyll tot resident, die 1 Mei 1818 zijn functie aanvaardde.

Den 21 December 1825 moest deze resident Suratte wederom aan de Engelschen overgeven. Het archief werd in Januari 1826 aan den Britschen Commissaris tegen bewijs overgedragen; deze kwitantie bevat een summier opgave van de "Firmans, deeds, books etc. belonging to the Netherlands factory at Surat". ¹⁸ De secrete papieren komen op deze lijst niet voor. Zij moeten zijn opgezonden naar Batavia; immers berusten zij thans te 's-Gravenhage op het (algemeen) Rijksarchief, waarheen zij in 1863 zijn overgebracht.

Wij bezitten echter een andere lijst, die ons een (zij het onduidelijk) beeld geeft van het archief van Suratte. Deze lijst ¹⁹ werd opgemaakt den 16 April 1818 en bevat papieren op dien dag door den Commissaris van wege het Britsche gouvernement aan den Commissaris van wege de Nederlandsche regeering overgegeven. Weliswaar zijn de beschrijvingen der papieren ook op deze lijst vrij vaag, doch zij steunen niettemin de veronderstelling, dat de nummers 137-140, 148, 149, 151, 158-161 uit de onderstaande inventaris tot het archief Suratte behoord hebben.

I TOT 1803

1 RESOLUTIËN EN DAGREGISTER

137-140	Resoluties van de directeur en de Raad 1794-1797	4 banden
137	1794 januari 20 - 1794 december 16 Met klapper	
138	1795 januari 4 - 1795 november 30 Met klapper	
139	1796 januari 18 - 1796 mei 27 Met klapper	
140	1797 januari 3 - 1797 september 29 Fragment	

17 Vgl. Mr. R. Bijlsma, "De aan Nederland gebleven bescheiden van de etablissementen in Voor-Indië", in het *Nederlandsch Archievenblad* 1931/1932; en P.H. van der Kemp, "De Nederlandsche factorijen in Voor-Indië in den aanvang der 19e eeuw", in *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië*, 1901, pass. Vgl. ook de "Algemeene inleiding".

18 Kol. Arch. No. 11612 (Inventaris Heeres 40/997i).

19 Kol. Arch. No. 11612 (Inventaris Heeres 40/997h).

- 141** Bijlagen tot de Resolutiën van Directeur en Raad.
1794 1 band
- 142-144** Secrete resolutiën van Directeur en Raad.
1784, 1787, 1792-1795 1 band, 1 stuk, 1 omslag
142 1784 november 10 - 1792 november 5
143 1793 april 30
144 1793 maart 18 - 1795 april 6
- 145** Bijlagen tot de Secrete Resolutiën van Directeur en Raad.
1794-1795 1 band
- 146-147** Minuut-Secrete Resolutiën van Directeur en Raad.
1794-1795 1 band, 1 omslag
146 1794 juli 24 - november 21
147 1795 april 6 - 30
- 148-149** Dagregister van Suratte door Henricus Sissingh, opperchirurgijn in dienst van de O.I. Compagnie te Suratte.
1787-1803 2 banden
Waarschijnlijk geschreven tegen het einde van de periode. Het betreft geen echt dagregister maar het is een soort verslag van de gebeurtenissen in de voorgaande jaren in forma van dagregister. De auteur van de stukken, Sissingh, was bovendien niet alleen chirurgijn maar ook lid van de raad van Surat. Zie: J. Gommans, L. Bes en G. Kruijtzter, *Dutch sources on South Asia c. 1600-1825. Bibliography and archival guide to the National Archives at The Hague (the Netherlands)* (New Delhi 2001), 170.
148 1787 maart 14 - 1802 maart 21
Met inhoudstafel.
149 1802 mei - 1803 februari 20

2 INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN

- 150** Inkomende stukken
1795-1797 1 band
Geschonden.
- 151** Extracten van orders van de Heeren XVII; van Gouverneur-Generaal en Raden
1722-1769 1 band
Met klapper
- 152** Rapport van E. Meijer, soldijhouder te Suratte, aan de waarnemende gezaghebber en Raad
1795 november 19 1 stuk

// 1818-1826**(1) INKOMENDE EN UITGAANDE STUKKEN**

153-157	Inkomende stukken 1818-1826	5 banden
153	1818 mei 30 - 1819 november 13 Met index	
154	1819 december 3 - 1821 mei 19 Met index	
155	1821 september 1 - 1822 oktober 5	
156	1821 oktober 24 - 1823 december 4 Met index	
157	1823 maart 6 - 1826 januari 14	
158-159	Copie-uitgaande missiven 1818-1826	2 banden
158	1818 juni 18 - 1821 december 20 Met index	
159	1822 februari 25 - 1826 juni 5	
160-161	Copie-missiven aan den Gouverneur-Generaal. 1818-1826	2 banden
160	1818 juli 27 - oktober 25	
161	1823 januari 13 - 1826 januari 24	
162	Minuut-missive aan den Gouverneur-Generaal 1826 juni 2	1 stuk